

Dosarul nr. 2ra-390/22

2-18207419-01-2ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – R. Berdilo

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, și de Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia către Primăria mun. Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la încasarea diferenței de salariu, a penalității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 iulie 2020,

c o n s t a t ă :

La 02 octombrie 2018, Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia au depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitând: - încasarea în contul Efimiei Mereuță a diferenței de salariu în sumă de 234 040 lei, a penalității în sumă de 411 323, 94 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 39 200 lei; - încasarea în contul Iuliei Covalschi a diferenței de salariu în sumă de 151 750 lei, a penalității în sumă de 268 862, 40 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 26 250 lei; - încasarea în contul Mariei Cornea a diferenței de salariu în sumă de 157 030 lei, a penalității în sumă de 274 358, 88 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 26 250 lei; - încasarea în contul Sofiei Coipan a diferenței de salariu în sumă de 168 340 lei, a penalității în sumă de 294 246, 54 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 27 300 lei.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, până în anul 2012, Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia, erau angajate în cadrul Primăriei mun. Chișinău, în funcții publice.

La 06 decembrie 2012, Primarul general al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 533-dc cu privire la aprobarea schemelor de încadrare a personalului din aparatul Primăriei mun. Chișinău, preturile de sector, direcțiile generale și direcții, începând cu 01 aprilie 2012, conform căreia, de facto și de jure, forțat le-au fost modificate clauzele contractelor individuale de muncă.

În anul 2013, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, efectuând controlul legalității dispoziției menționate, a conchis că dispoziția a fost emisă cu depășirea competențelor funcționale și conform notificării nr. 1304/OT4 din 23 ianuarie 2013, a

solicitat abrogarea acesteia.

Ulterior, la 25 martie 2013, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată privind anularea actului administrativ emis de Primăria municipiului Chișinău, iar prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2013 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2014 și, respectiv, prin actul Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2014), dispoziția nr. 533-dc din 06 decembrie 2012 a fost anulată pe motiv că aprobarea schemelor de personal ține de competența Consiliului municipal, și nu a Primarului general.

În context a fost menționat că, prin dispoziția nr. 496-dc din 14 noiembrie 2012, emisă de Primarul general al municipiului Chișinău, s-a dispus preavizarea angajaților aparatului Primăriei mun. Chișinău, în legătură cu modificarea schemei de încadrare a personalului pentru anul 2012.

Această dispoziție a fost contestată în instanța de judecată de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, iar prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 28 octombrie 2013 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, rămasă în vigoare după încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014), acțiunea a fost admisă, cu anularea dispoziției vizate.

La 31 octombrie 2017, a fost adoptată decizia nr. 11/6, prin care s-au operat modificări în statul de personal al aparatului Primăriei și a fost restabilit statutul de funcție publică al angajaților vizați, însă Primăria nu a pus-o în aplicare, reclamantele continuând să figureze cu funcții de deservire tehnică.

Totodată, la 26 martie 2018, factorii de decizie ai Primăriei mun. Chișinău au emis dispozițiile cu nr. 141-dc, nr. 142-dc, nr. 143-dc, nr. 144-dc și nr. 145-dc, prin care s-a dispus restabilirea reclamantelor în funcțiile deținute anterior, cu recalcularea salariului pentru perioada anterioară.

Ulterior, în baza notificării Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat din 20 aprilie 2018, s-a invocat dreptul exclusiv al Consiliului municipal Chișinău privind aprobarea și modificarea bugetului municipal, cu includerea sumelor recalculate ale persoanelor vizate și s-a menționat că Primarul general interimar a emis dispoziția nr. 202-dc din 27 aprilie 2018 prin care a fost abrogat pct. 2 privind efectuarea recalculărilor din dispozițiile emise anterior.

În contextul celor relatate s-a remarcat că reclamantele nu au primit răspuns la cererea prealabilă privind repararea prejudiciului material și moral cu efectuarea recalculărilor corespunzătoare pentru toată perioada acțiunii dispozițiilor ilegale ale pârâtei.

De asemenea, reclamantele au statuat că s-au aflat ilegal într-o altă funcție o perioadă 69 luni, fiind lipsite de un salariu decent pentru munca prestată.

Mai mult ca atât, din hotărârile judecătorești menționate supra, rezultă că în perioada 2013 - septembrie 2018, aparatul Primăriei mun. Chișinău nu a dispus de state de personal și de scheme de încadrare elaborate în mod legal. Astfel, planificarea cheltuielilor bugetare destinate retribuirii muncii s-a efectuat neconform și discreționar, pe baza proiectării arbitrare a funcțiilor și posturilor.

Ultimele state de personal, au fost aprobate de Consiliul municipiului Chișinău în anul 2004, în perioada acțiunii unui alt sistem al funcțiilor publice și al unui alt sistem de salarizare a funcționarilor publici, iar modificarea repetată a organigramei și a efectivului-limită a structurii funcțiilor în cadrul primăriei, calcularea diferenței dintre mijloacele bugetare utilizate efectiv pentru retribuirea muncii și cele care ar fi fost utilizate dacă se acționa în limitele cadrului legal, depășește posibilitățile unei estimări fixe.

Din conținutul dispoziției Primarului general interimar nr. 93-dc din 25 martie 2019,

cu privire la modificarea structurii și statului de personal al aparatului Primăriei mun. Chișinău, rezultă că reclamantelor urmează să li se achite diferențele de salariu de la funcția transferată, începând cu luna decembrie 2012 până în luna martie 2019 inclusiv.

În altă ordine de idei s-a menționat că prin transferul ilegal din funcția publică deținută și neachitarea diferenței de salariu, reclamantele au fost prejudiciate material și moral, încât au înfruntat suferințe psihice și tulburări sufletești din cauza impunerii la prestarea aceleiași munci la o remunerație mai mică. Această stare a fost însoțită de neliniște și frustrare de fiecare dată când solicitau repunerea în drepturi.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iunie 2020, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Consiliul municipal Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 iulie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia către Primăria mun. Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la încasarea diferenței de salariu, a penalității și repararea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 07 iulie 2020 și 29 octombrie 2020, Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului stagiar Popa Veaceslav, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 iulie 2020, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, a fost respins apelul declarat de Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului stagiar Popa Veaceslav, și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 iulie 2020.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că revendicările de ordin material și moral ale Mariei Cornea, Sofiei Coipan, Efimiei Mereuță și ale Iuliei Covalschi, au fost întemeiate pe faptul că reclamantele/apelante ar fi fost private ilegal, de angajatorul Primăria mun. Chișinău, de posibilitatea de a munci.

Cu toate acestea, din materialele cauzei nu s-a constatat privarea ilegală a apelantelor de posibilitatea de a munci, sau că apelantele ar fi fost discriminate la locul de muncă de către angajator.

În aceeași ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a menționat că după transferul apelantelor în funcțiile tehnice din cadrul Primăriei mun. Chișinău, raporturile de muncă au continuat.

Suplimentar s-a menționat că procedura transferării angajatelor Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și Covalschi Iulia din funcțiile publice în funcțiile tehnice din cadrul Primăriei mun. Chișinău, s-a petrecut cu respectarea normelor legale prevăzute în Codul muncii, cu acordul angajatelor, care au depus cereri scrise în acest sens.

Mai mult, între Primăria mun. Chișinău, în calitate de angajator pe de o parte, și Cornea Maria, Coipan Sofia, Mereuță Efimia și, respectiv, Covalschi Iulia, în calitate de angajate pe de altă parte, au fost încheiate contracte individuale de muncă.

În context, instanța de apel a considerat irelevantă referirea apelantelor la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 11/6 din 31 octombrie 2017, deoarece raportul juridic obligațional, relevant situației în cauză, s-a născut prin voința reciprocă și expresă dintre angajați și angajatori.

La 02 martie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 iulie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021 cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea

cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, dar și a încălcat normele de drept procedural, circumstanțe care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurenților.

Astfel, recurențele au considerat ca eronată concluziei instanțelor de judecată, care au conchis că angajatele nu au fost private de posibilitatea de a munci, or, temeiul în care a fost înaintată prezenta acțiune este că reclamantele au fost lipsite de posibilitatea de a munci în funcțiile deținute legal, până la modificarea lor unilateral de angajator.

Mai mult ca atât, cu referire la hotărârile Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2013 și din 11 noiembrie 2013, prin prisma art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, recurențele au menționat că dispozițiile în baza cărora s-a realizat transferul din funcțiile publice în funcțiile de deservire tehnică, au fost anulate.

Respectiv, dispozițiile anulate ale angajatorului au încetat să mai producă efecte juridice, ceea ce a înlăturat necesitatea retragerii cererilor de transfer, contestarea contractelor individuale de muncă încheiate cu angajatorul sau adresarea la organele de jurisdicție a muncii.

În context, au menționat că prin aprobarea deciziei nr. 11/6 din 31 octombrie 2017 și emiterea dispozițiilor nr. 141-dc, nr. 142-dc, nr. 143-dc, și nr. 145-dc din 26 martie 2018 cu privire la restabilirea angajatelor în funcțiile publice, angajatorul a recunoscut obligația privind restabilirea în funcție, precum și drepturile privind compensarea diferenței de salariu.

În altă ordine de idei, recurențele au remarcat netemeinicia concluziei instanțelor de judecată, precum că angajatorul ar fi respectat prevederile legale la efectuarea transferului cu acordul angajatelor care au depus cereri scrise în acest sens și au semnat contractele de muncă individuale, or, premiză pentru efectuarea transferurilor au servit mai întâi dispozițiile nr. 496-dc din 14 noiembrie 2012 și nr. 533-de din 06 decembrie 2012 privind reducerea funcțiilor și preavizarea/disponibilizarea angajatelor, apoi desfacerea contractelor de muncă valabile pe o perioadă nedeterminată cu privire la ocuparea funcțiilor publice.

La 13 mai 2022, a fost înregistrată referința depusă de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, prin intermediul reprezentantului Corcimari Svetlana, prin care s-a solicitat declararea recursului Mariei Cornea, Sofiei Coipan și Efimiei Mereuță, ca fiind inadmisibil.

La 17 mai 2022, a fost înregistrat recursul preliminar depus de către Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina, iar la 27 iunie 2022 a fost înregistrat un supliment la recurs, prin care s-a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 02 iulie 2020, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel sau emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, dar și a încălcat normele de drept procedural, circumstanțe care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurenților.

Astfel, recurenta a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de normele procedurale ce vizează citarea legală, la caz a Iuliei Covalschi, nu i-a adus la cunoștință actele prezentate la materialele cauzei și în consecință, omițând aspectele privind dreptul recurentei de a beneficia de asistență juridică, și privând-o de a se expune și de a-și apăra

drepturile, inclusiv pentru a prezenta probe suplimentare și replici la referința prezentată de Primăria mun. Chișinău.

De asemenea, recurenta a menționat că, a fost impusă, în baza unui act de dispoziție ilegal, să semneze, în detrimentul drepturilor sale, cererea de transfer și noul contract individual de muncă în condiții dezavantajoase, or, prin hotărârile judecătorești de anulare a dispoziției în baza căreia a fost modificat statutul de funcționar, se demonstrează cert faptul că a fost privată ilegal de posibilitatea de a munci în funcția deținută legal anterior dar modificată unilateral și ilegal de către intimat.

În context recurenta a remarcat că, prin actele ilegale ale intimatei, a fost privată de dreptul de a munci în funcția deținută anterior, iar în perioada examinării litigiului de verificare a legalității actelor care au stat la baza transferului, fiind pusă în situația de a efectua o muncă care nu coincidea cu statutul său anterior și era remunerată în jumătate.

În concluzie, făcând referire la prevederile din Codul muncii și din Codul civil, recurenta a menționat că în circumstanțele enunțate, angajatorul are obligația de a-i restitui atât prejudiciul material, cât și prejudiciul moral.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, a fost expediată reprezentantului Mariei Cornea, Sofiei Coipan și Efimiei Mereuță, avocatului Popa Veaceslav, la 03 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice. (f.d.25, vol.IV)

Totodată, recepționarea de către Covalschi Iulia, a deciziei Curții de Apel din 02 noiembrie 2021, nu a putut fi stabilită.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, consideră că recursul din 02 martie 2022, declarat de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, și respectiv din 17 mai 2022, declarat de către Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina, sunt în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, și de Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor

secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentelor este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurente nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentelor cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursurile declarate de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, și de Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Cornea Maria, Coipan Sofia și Mereuță Efimia, prin intermediul avocatului Popa Veaceslav, și de Covalschi Iulia, prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova,

judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh